

Thuis in het Verpleeghuis
Waardigheid en trots op elke locatie

Highlights regionale informatiebijeenkomsten Wet zorg en dwang

Afgelopen maand vond een serie regionale informatiebijeenkomsten plaats van het Ministerie van VWS over de Wet zorg en dwang (Wzd) die per 1-1-2020 de Wet Bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz) vervangt. Door het hele land kwamen zorgprofessionals en stafmedewerkers bij elkaar om te horen over de nieuwe wet en beoogde uitwerking. Theo van Uum, directeur langdurige zorg bij VWS, verzorgde de aftrap van de informatiebijeenkomst in Zwolle.

Van Uum stelde dat de Wet Bopz hard toe was aan een opfrissing. De nieuwe Wzd gaat gelden voor alle cliënten met een verstandelijke beperking of psychogeriatrische aandoening, of een vergelijkbare ziekte of aandoening. Hij geldt in situaties van onvrijwillige zorg binnen een instelling en ook thuis. In de nieuwe wet zijn de rechten van de cliënten beter gewaarborgd, bijvoorbeeld bij een (onvrijwillige) opname in een zorginstelling. De wet geeft meer helderheid over de te volgen stappen bij zorg waar de cliënt (en/of zijn vertegenwoordiger) niet mee instemt en/of zich tegen verzet. De cliënt heeft bij onvrijwillige zorg recht op advies en bijstand door een cliëntenvertrouwenspersoon.

Uitgangspunt Wet zorg en dwang

Het principe “Nee, tenzij...” is leidend in de Wet zorg en dwang. Daarbij is het belangrijk hoe wordt omgegaan

bij verzet in verschillende situaties:

- Het toedienen van vocht, voeding en medicatie, en medische controles/handelingen;
- Beperken van de bewegingsvrijheid;
- Insluiten;
- Toezicht houden op cliënt;
- Onderzoek aan kleding of lichaam;
- Onderzoek van woon- of verblijfsruimte op middelen die gedrag beïnvloeden en op gevaarlijke voorwerpen;
- Controleren op aanwezigheid van middelen die gedrag beïnvloeden;
- Beperkingen in vrijheid om eigen leven in te richten, waardoor cliënt iets moet doen of nalaten (inclusief gebruik communicatiemiddelen);
- Beperkingen in recht op ontvangen van bezoek.

Uitgangspunt van de Wet zorg en dwang is dat er zo min mogelijk gedwongen zorg wordt toegepast, ook wanneer er sprake is van gedrag dat tot ernstig nadeel kan leiden voor de cliënt. Altijd moet eerst geprobeerd worden de situatie met vrijwillige zorg (= met instemming /zonder verzet van de cliënt) op te lossen. Pas als dat niet mogelijk is, mag onvrijwillige zorg worden toegepast. Daarvoor is een [stappenplan](#) ontwikkeld. De wet stelt het doorlopen van het stappenplan verplicht.

Reflectie en verdieping

De deelnemers aan de informatiebijeenkomsten konden na de inleiding in workshops reflecteren op verschillende aspecten van het wet en zich verdiepen in verschillende deelaspecten, zoals het omgaan met verzet, onvrijwillige zorg en cliëntvertegenwoordiging.

Stappenplan

Tijdens de workshop over het stappenplan konden de aanwezigen hun vragen en dilemma's aansnijden. Dilemma's die aan de orde kwamen:

- Hoe herken je nou echt verzet en wanneer is iets onvrijwillige zorg?
- Hoe gaan we zorgdragen voor een passende, betaalbare en efficiënte inzet van (externe) deskundigheid?
- Hoe kun je het stappenplan toepassen in een crisissituatie en -opvang?
- Wat als er vanuit verschillende disciplines verschillende zorgverantwoordelijken zijn (bijv. in de wijk), die ieder kijken vanuit eigen deskundigheid?
- Hoe dragen we zorg voor beperkte registratielast?
- Hoe zorgen we ervoor dat tijd geen belemmering gaat zijn?
- Welke kansen en mogelijkheden zijn er (nog) voor de cliëntvertrouwenspersoon?

Pasklare oplossingen daarvoor zijn er nog niet. 2020 wordt door het ministerie van VWS beschouwd als een overgangsjaar waarin vooral met elkaar geleerd zal worden hoe de wet in de praktijk uitpakt. Maar de aanwezigen waren het er wel over eens dat denken vanuit het perspectief van de cliënt en zijn omgeving noodzakelijk zijn om vanuit de gedachte van de nieuwe wet te werken. Aan de intentie om het 'anders' te doen ontbreekt het niet; hoe het uitwerkt in de praktijk moet gaan blijken.

Verslag door: Paul van Bodegraven

Ondersteuning implementatie Wet zorg en dwang

Is jouw locatie klaar voor de Wet zorg en dwang?

Waardigheid en trots op locatie biedt ondersteuning bij de implementatie van de Wet zorg en dwang.

Meer weten? Bel **030 789 2510** of mail naar info@waardigheidentrots.nl.

Vanuit het programma [Waardigheid en trots op locatie](#) (WOL) is voor verpleeghuizen ondersteuning op maat mogelijk bij implementatie van de Wet zorg en dwang.

Dit kan ondersteuning zijn in de vorm van expertsessies, inzet van netwerken of het aanreiken van tools en instrumenten om de kwaliteit te verbeteren. Ook kan intensievere ondersteuning vanuit Waardigheid en trots op locatie noodzakelijk zijn. Dat kan bijvoorbeeld gaan om veranderkundige- en/of inhoudelijke ondersteuning, procesbegeleiding tijdens het traject, of anderszins. Ook dit pakket wordt op maat aangeboden. Parallel aan de ondersteuning wordt de scan van Waardigheid en trots op locatie uitgevoerd, op basis waarvan een definitieve ondersteuningsvraag, ook op eventuele andere aspecten wordt vastgesteld.

Twijfelt u of u ondersteuning bij de implementatie van de Wet zorg en dwang nodig hebt? Wij hebben een [checklist met tien aandachtspunten m.b.t. de Wet zorg en dwang](#) voor u opgesteld.

Heeft u nog vragen?

Lees meer over het programma [Waardigheid en trots op locatie](#) of neem contact op via info@waardigheidentrots.nl.

Meer weten

- Lees ook de verslagen van de workshops over:
 - [Omgaan met verzet](#)
 - [Onvrijwillige zorg](#)
 - [De cliëntvertegenwoordiger](#)
 - Download de [presentatie van het Ministerie van VWS met de algemene inleiding op de Wzd](#)
 - Lees meer over de Wet zorg en dwang op: dwangindezorg.nl
-

tags:

[Vrijheidsbeperking](#) (90)

thema:

[Veiligheid](#) (262)